

1597 3. Dec. 1888: Forespørgsel til Justitsministeren. 1598

figer dertil: Jeg kan ikke gjøre Noget derved, thi det er en Mand, der er udnævnt til Dommer, der gjør det, eller om han figer: Jeg paalægger den umiddelbart under ham staaende Arrestitinspektør og Politidirektøren at hævde deres Stillinger og være ansvarlige for de Anholdtes Behandling. Det er ikke kommet frem, hvorledes der skælnes i saa Henseende, men skulde det Første være Tilfældet, ser man jo, at den Anholdte ogsaa med Hensyn til sit Liv og Helbred staar i stor Fare. Der kan foretages Masseeanholdelser paa en løs Mistanke, de Anholdte kunne underkastet en Behandling, der kan bringe de Bedkommendes Liv og Helbred i Fare, og Ministeren figer, at han har ingen Ret til at stride ind, medmindre Bedkommende kommer med Klager, og disse tager det lang Tid at faae undersøgt, eller de kunne blive afviste paa Grund af Erklæringen, som Dommeren eller Politifunktionæren afgiver. Dette skulde altsaa være Retsstilstanden her i Landet! Naar en saadan Sag ligger for i Folkethinget, som angaar Alle, og som, naar den ret opløses, kan være afgjørende for Tilliden og Trygheden i Samfundstilværelsen, saa forekommer det mig, at vi maatte kunne behandle den uden samtidig at komme ind paa andre Statstheorier, sociale Theorier o. s. v., hvorom der forøvrigt kan herske forskjellige Meninger. Jeg synes, at disse Spørgsmaal her maatte kunne behandles under en begrændset Form, idet vi jo dog Alle i lige Grad ere interesserede deri, trods vore forskjellige Opfattelser f. Ex. af sociale, politiske og almindelige Samfundsspørgsmaal. Jeg kan nu ikke skjønne rettere, end at vi ikke behøve at vente paa Retsreformen fra det ærede Medlem for Præsto Amts 3die Valgkreds (Veth) om en selvstændig Affkælfelse af Baretægtsfængslet, forinden der kommer en hel anden Procesfremgangsmaade ved Forhør o. desl., hvor Tiltaelse absolut skulde kræves, og deri saa en Fristelse; men der er absolut og ikke mindst i den senere Tid saa Meget, som bør kunne paatales og rettes ved i hele vor Retspleie, og vi bør ikke, naar de Spørgsmaal reises her, lade, som om vi, der ere til Stede — de tomme Stole ere naturligvis ligegyldige derved, det forstaar jeg meget godt — ikke betragte dem, som de i Virkeligheden ere, som Kapitalspørgsmaal. For

en Snes Aar siden — jeg var her i Thinget, ikke i denne Sal, men i en tilsvarende andesteds — havde vi en Sag om Baretægtsfængsel. Der var en Sneyder Sjørgensen, som var bestyldt for at have afbrændt sit Bærsted, og han sad i strengt og haardt Baretægtsfængsel. Uforberedt huffer jeg ikke nøiagtig i dette Dieblif Sagen, men Baretægtsfængslet varede vist et Aars Tid. Manden led under Forsølgelse og Tortur for at faae ham til at bekende Noget, han ikke havde begaaet. Om han blev dømt eller ikke, vedkommer ikke Sagen i dette Dieblif, men medens Pinen varede, befjendte en Anden, som de imidlertid fik fat paa, sig skyldig i Forbrydelsen. Sneyder Sjørgensen blev løsladt, men Følgerne af hans Baretægtsfængsel endte hans Liv; han døde, og hvordan var Familien stillet, og hvad Opreisning fik han paa nogenjomhelst anden Maade. Forleden Aar — jeg veed ikke, om det er Tilfældet, det kan den høitærede Justitsminister oplyse os om — var der en Mand i Dønsø, som var dømt til nogle Aars Fængsel paa Bredsløselille; men da han havde været der et Aar Aar — saaledes er det blevet mig fortalt — opdagede man den virkelige Forbryder, og saa blev Manden løsladt, eftergivet Resten af sit Fængsel for en Forbrydelse, som han ikke havde begaaet. Hvorledes var det gaaet til? Ganste simpelt maa det være gaaet saaledes til, at hans Baretægtsfængsel var en Tortur, saa midholdeligt, at han gjennem Bekjendelsen hellere vilde gaa i Forbedringshuset, og selvfølgelig maatte den Ustyldige i Forbedringshuset. Jeg ønsker at vide — men vi faae det vel næppe at vide — hvor mange om ikke saa grelle, saa dog lignende Exempler der er paa Baretægtsfængsels Mytne og Brug i Uretfærdighedens Tjeneste. Der gives her i Landet statistiske Oplysninger om, hvorledes hele dette Apparat kan bruges. Jeg vil haabe, at der ikke er mange saadanne, uagtet jeg har hørt flere Exempler, som ligne disse, og om saare mange faae vi Sintet at vide, thi hvad skulle de stakkels Menneſter gribe til? Navnlig de, der dø, de skulle ikke fremkomme med mange Oplysninger bag efter. Jeg kunde ønske at vide, om den høitærede Justitsminister har søgt at staffe sig gennem Oplysninger fra Retsterne og gennem Politiet nøiagtige Oplys-